

Vilniaus universitetas

Milda Pivoriūtė

Gytis Valatka

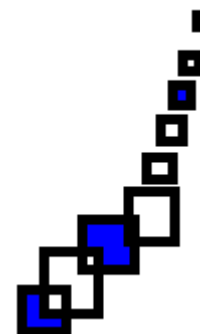
Sociologijos profesinės veiklos lauko tyrimas:
**sociologijos absolventų ir jų darbdavių kokybinio tyrimo
rezultatai**

Vilnius 2011

Tyrimo tikslai

- Sociologo profesinis tapatumas
- Sociologas darbo rinkoje
- Svarbiausios sociologo kompetencijos
- VU sociologijos studijų kokybė

Tyrimo metodika: absolventai

→ *Informantų atranka:*

Sisteminė + Sniego gniūžtės

→ *Informantų charakteristikos:*

VU sociologijos absolventai

Studijas baigę prieš 4-7 metus

Bakalauras + magistras

→ *Duomenų rinkimo metodas:*

Giluminis pusiau standartizuotas interviu

Tyrimo metodika: ekspertai

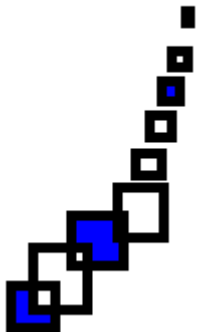
→ *Informantų atranka:*

Tikslinė

Institucijų, kurios nuolat bendradarbiauja su sociologijos absolventais, atstovai

→ *Duomenų rinkimo metodas:*

Giluminis pusiau standartizuotas interviu

Rezultatai

10 absolventų (9 mot. 1 vyr.): ←

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų kompanijos – 5

Finansai (draudimas, bankas) – 3

Vadyba – 2

7 ekspertai: ←

Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų kompanijos – 4

Švietimo/mokslo institucija – 1

NVO – 2

Sociologijos studijų pasirinkimas

<Sociologijoje viskas atrodė šalia: ir matematika, ir ekonomika, ir humanitariniai mokslai – **viskas viename**. Mane tai ir sudomino, kad tai **be galo plati specialybė**, tai aš galvojau, kad baigusi sociologiją galėsiu beveik bet kur dirbti. Aš visada sakau kokiems savo giminaičiams, kad „**jeigu tu vaikelį nežinai, kur stoti, tai stok į sociologiją**“. Jeigu žmogus nėra humanitaras, nelinkęs į kalbas, ir jeigu nesi tiksluokas, ir jeigu nenori būti eiliniu vadybininku, tai sociologija labai gera alternatyva>/Abs.

<Jie paklausūs savo gebėjimais **prisiderinti prie visko, nes iš jų išeina kas tik nori**. Ir aš manau, kad tai yra gana patogus.>/Eksp.

Žinių apie sociologiją stoka

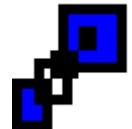
<Apie sociologija, bent jau viešajame diskurse beveik nėra jokios informacijos. Ir tos žinios, kur dabar yra, tai dažniausiai su tokiu neigiamu požiūriu, ar kad kažkokie rinkimų rezultatai nepasitvirtino, ar šiaip sociologinės prognozės nebuvo tikslios, tai nėra jokios teigiamos, pozityvios informacijos apie sociologus. **Žmonės nežino, ką veikia sociologai**, nebent kad politines apklausas daro, visuomenės nuomonę tiria arba šiaip išlenda kai koks svarbus įvykis nutinka, tai keletą minučių pakalba.
>/Abs.

„Pseudosociologų“ įtaka sociologijos įvaizdžiui

<Man atrodo, kad neprofesionalūs **sociologai vykdo daug manipuliacijų** su duomenimis ir ne retai dėl pinigų tarnauja tam tikroms interesų grupėms. Ir manau viešojoje erdvėje būtent šitas aspektas ir yra labiausiai matomas>/Abs.

<Kita vertus, gal tai yra problema, kad **dirba ne profesionalai, grynai toje žemiausioje duomenų rinkimo ir suvedinėjimo pakopoje**. Žmonėmis iš gatvės tokiam darbe iš vis negalima pasitikėti. Bet tai profesionalai ir nenorės tokio darbo, tikrai.>/Abs.

*Jeigu jis nesugebės peržengti ribų, tai jis niekada
nebus, kur sako „VAU, va čia tas žmogus“/eksp.*

Akademinė (į teoriją orientuota) veikla **vs.** ***praktinė veikla***

<Vat to sociologo, kuris norėtų daryti naudą visuomenei, tirti socialinius reiškinius ne dėl komercinės motyvacijos ir taip toliau, tai toks darbas tikrai gero materialinio pagrindo neneša, o tas, kuris gali daryt rinkos tyrimus apie visokias prekes ir paslaugas, kiek ten kokių traškučių vaikai valgo ir pan., tai vat šita duona labai nebloga.>/Abs.

<Šiaip gal atsakymas ir bus žiaurus, bet **tikrojo sociologo nereikia Lietuvoje.** Galbūt *Statistikos departamente* dar taip, bet nemanau, kad tai labai trokštamas darbdavys.>/eksp.

„Viskas viename“ arba „idealaus darbuotojo“ beiieškant

(Sociologija + marketingas + vadyba) + komunikacija
(viešieji ryšiai) + ekonomika + rinkodara + reklama +
psichologija

- *Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimai;*
- *Finansai: draudimas, bankai;*
- *Farmacija*
- *Bet kokia verslo įmonė, kompanija;*

<Šiandien sociologija su **marketingu** neišvengiamai turi būti labiau sukeptos>/eksp.

<Sociologai dažnai būna tokie intravertai, užsidarę, mėgstantys daryti, o ne ką nors pardavinėti. **Dėl tų pardavimų, kai kuriems sociologams dažnai tai būna kaip peilis.**>/eksp.

Kiek lemia diplomas?

<Bet aš sakau, čia diplomas negali užkirsti jokių kelių, nes labiau priklauso nuo žmogaus asmenybės. Nes **jei nemokėsi liežuvio apversti, tai tau net daktaro laipsnis nepadės.**>/Abs.

<Kalbantis žmogus, galvojantis žmogus, norintis žmogus, degančiom akim – tai yra svarbu.>/eksp.

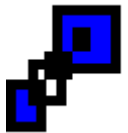
<Kuo toliau, tuo mažiau yra tų labai aiškių skirtumų tarp socialinių mokslų...ar jie skiriasi ar nesiskiria, realiai, manau, kad nelabai. Bendraja prasme, išsilavinimo prasme, mąstymo prasme nematyčiau didelio skirtumo. <..> Kadangi socialiniuose moksluose pas mus dabar yra labai daug CV ir yra labai sunku atsirinkinėti. **Bet kai ateina žmogus ir *face to face* kalbiesi, tai jau praktiškai pamiršti, nebekreipi dėmesio į tą jo formalų išsilavinimą.**>/eksp.

Dokumentų analizė

Dokumentų šaltiniai:

- Studijų aprašai
- Viešai prieinami profesiniai aprašai
- Privačių bendrovių pareigybiniai aprašai

Svarbiausios sociologo kompetencijos: ekspertų vertinimas

Dalykinės kompetencijos

- Geba analizuoti ir interpretuoti tyrimo duomenis
- Labai geri IT įgūdžiai (MS Excel, PowerPoint, SPSS)
- Geba kurti tyrimo dizainą, klausimyną, scenarijų
- Suvokia tyrimų naudą kliento verslui
- Susipažinęs su rinkodaros pagrindais

Bendrosios kompetencijos

- Puikūs verbalinio ir rašytinio bendravimo įgūdžiai užsienio ir vietine kalba
- Analitinio ir loginio mąstymo įgūdžiai
- Geri veiklos organizavimo įgūdžiai
- Sugebėjimas orientuotis į klientą

Svarbiausios sociologo kompetencijos: absolventų vertinimas

Dalykinės kompetencijos

- Geba savarankiškai projektuoti ir atlikti kokybinius ir kiekybinius socialinius tyrimus
- Labai geri IT įgūdžiai (MS Excel, PowerPoint, SPSS)
- Geba analizuoti ir interpretuoti tyrimo duomenis
- Geba nagrinėti socialines problemas vietinių ir globalinių procesų perspektyvoje
- Geba kurti tyrimo dizainą, klausimyną, scenarijų

Bendrosios kompetencijos

- Analitinio ir loginio mąstymo įgūdžiai
- Puikūs prezentacijų atlikimo įgūdžiai
- Puikūs verbalinio ir rašytinio bendravimo įgūdžiai užsienio ir vietinė kalba
- Geri veiklos organizavimo įgūdžiai
- Mokėjimas artikuliuotai išdėstyti sociologinio pobūdžio idėjas, teorijas ir nuomonę tiek specialistams, tiek ne specialistams

Svarbiausių dalykinių kompetencijų palyginimas

Ekspertai

- Geba analizuoti ir interpretuoti tyrimo duomenis
- Labai geri IT įgūdžiai (MS Excel, PowerPoint, SPSS)
- Geba kurti tyrimo dizainą, klausimyną, scenarijų
- Suvokia tyrimų naudą kliento verslui
- Susipažinęs su rinkodaros pagrindais

Absolventai

- Geba analizuoti ir interpretuoti tyrimo duomenis
- Labai geri IT įgūdžiai (MS Excel, PowerPoint, SPSS)
- Geba kurti tyrimo dizainą, klausimyną, scenarijų
- Geba savarankiškai projektuoti ir atlikti kokybinius ir kiekybinius socialinius tyrimus
- Geba nagrinėti socialines problemas vietinių ir globalinių procesų perspektyvoje

Svarbiausių bendrų kompetencijų palyginimas

Ekspertai

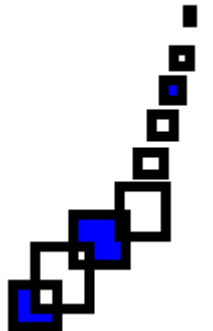
- Puikūs verbalinio ir rašytinio bendravimo įgūdžiai užsienio ir vietinė kalba
- Analitinio ir loginio mąstymo įgūdžiai
- Geri veiklos organizavimo įgūdžiai
- Sugebėjimas orientuotis į klientą

Absolventai

- Puikūs verbalinio ir rašytinio bendravimo įgūdžiai užsienio ir vietinė kalba
- Analitinio ir loginio mąstymo įgūdžiai
- Geri veiklos organizavimo įgūdžiai
- Puikūs prezentacijų atlikimo įgūdžiai
- Mokėjimas artikuliuotai išdėstyti sociologinio pobūdžio idėjas, teorijas ir nuomonę tiek specialistams, tiek ne specialistams

Kūrybiškumas

<Ta savybė – kūrybiškumas – sociologui yra beprotiškai svarbi ir yra būdinga. Daug žmonių turi pas mus tą tokį impulsą kažką tokio sukurti, pamatyti, atrasti, užsidegti lygioj vietoj.>/eksp.

<Baimė, ji dingsta su lyg prezentacijų skaičiumi>/eksp.

Ačiū už dėmesį!

